

Brussel, 22 juni 2023
(OR. en, de)

Interinstitutioneel dossier:
2018/0108(COD)

10482/23
ADD 1 REV 2

CODEC 1093
CYBER 156
JAI 830
COPEN 205
ENFOPOL 292
TELECOM 195
EJUSTICE 25
MI 511
DATAPROTECT 164

NOTA I/A-PUNT

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Ontwerp van VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende het Europees verstekkingsbevel en het Europees bewaringsbevel voor elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken en de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen als gevolg van een strafprocedure (eerste lezing) - Vaststelling van de wetgevingshandeling = Verklaringen

Verklaring van Duitsland

1. De Duitse Bondsregering stemt in met de definitieve versie van de verordening betreffende het Europees verstekkingsbevel en het Europees bewaringsbevel voor elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken ("de verordening"), aangezien zo een broodnodige toolkit wordt gecreëerd om via digitale media gepleegde strafbare feiten doeltreffender te bestrijden.

2. Tegelijkertijd betreurt de Bondsregering dat de overwegingen onvoldoende duidelijk zijn wat betreft de behandeling van de weigeringsgronden. De rechtsstaat legt de aangemelde autoriteiten twee verplichtingen op: zij moeten de hun toegezonden verstrekkingen beoordelen en zij moeten ook alle in artikel 12 genoemde weigeringsgronden met betrekking tot de bescherming van de rechten van natuurlijke personen invoeren indien aan de betreffende voorwaarden is voldaan. Er mag geen beoordelingsmarge zijn, met name in gevallen waarin krachtens de grondrechten is voldaan aan de eng gedefinieerde grond voor weigering. Een duidelijkere formulering in overweging 62 en volgende zou passend zijn geweest.
3. Bovendien is het vanuit het oogpunt van de rechtsstaat van essentieel belang dat er niet alleen rechtsbescherming wordt geboden tegen verstrekkingen en in de uitvaardigende staat, maar ook tegen bewaringsbevelen en in de tenuitvoerleggingsstaat. De Bondsregering betreurt dat artikel 18 alleen de eerste twee aspecten van de rechtsbescherming uitdrukkelijk regelt, maar is van mening dat de mogelijkheid van een alomvattende rechtsbescherming onder de formulering valt.
4. Ten slotte zijn wij van mening dat de formulering die in overweging 53 (uitlegging van het verblijfplaatscriterium) wordt gebruikt met betrekking tot het voornemen zich in een bepaalde lidstaat te vestigen, te vaag is. Een niet-gedefinieerde "uiting" van de intentie om zich te vestigen laat te veel ruimte voor interpretatie, waardoor de reikwijdte van het verblijfplaatscriterium onnodig wordt verruimd. In de praktijk zou dit kunnen leiden tot minder kennisgevingen dan eigenlijk zouden moeten worden gedaan in het licht van de grondgedachte achter de verordening.

Verklaring van Kroatië

De Republiek Kroatië schaart zich volledig achter de vaststelling van de verordening betreffende het Europees verstrekkingenbevel en het Europees bewaringsbevel voor elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken en de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen als gevolg van een strafprocedure (hierna "de verordening" genoemd).

De Republiek Kroatië heeft voortdurend haar ongenoegen geuit over de Kroatische taalversie van wetgevingsvoorstellen waarin een bepaald equivalent wordt gebruikt van de Engelse term "cyber" en de afgeleiden daarvan in de Kroatische taalversies van de rechtshandelingen¹. Na intensief overleg is de Republiek Kroatië in mei 2023 met het secretariaat-generaal van de Raad tot een akkoord gekomen dat met ingang van 1 juni 2023 van toepassing zou zijn op alle nieuwe door de Raad vast te stellen rechtshandelingen die DQL voor bijwerking door de juristen-linguïsten ontvangt.

Kroatië was in de veronderstelling dat dit akkoord tot uiting zou komen in de Kroatische taalversie van deze verordening, zeker gezien het belang ervan als basishandeling op het gebied van elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken, waarmee dus ook een stap in de richting van geharmoniseerde terminologie op dat gebied zou worden gezet. Helaas lijkt dit niet het geval en nu is deze kans verspeeld.

De Republiek Kroatië is ingenomen met de vaststelling van dit wetgevingsinstrument om de samenwerkingsmechanismen in verband met het verzamelen van bewijsmateriaal aan te passen aan het digitale tijdperk, in het bijzonder wanneer de relevante gegevens in derde landen zijn opgeslagen.

Verklaring van Hongarije

Hongarije zet zich ten volle in voor de bestrijding van criminaliteit en zou een doeltreffend instrument dat het strafrechtstelsel bevordert en tegelijkertijd acht slaat op de bescherming van de grondrechten op prijs stellen. Enige verwijzing naar artikel 7, VEU, in de verordening beschouwen wij echter als onaanvaardbaar, zelfs in de overwegingen. De verwijzing naar artikel 7, VEU, stond niet in door de Raad goedgekeurde algemene oriëntatie. Deze is enkel ingevoerd op verzoek van het EP en wij zijn van oordeel dat de opnemings ervan funest is voor de doeltreffendheid van de nieuwe maatregel en voor de beginselen van wederzijds vertrouwen en wederzijdse erkenning, waarop de maatregel is gebaseerd. Hongarije is derhalve niet in de gelegenheid om de vaststelling van de verordening te steunen.

¹ In de verordening wordt "kiber-" gebruikt, terwijl in Kroatische wetgeving het equivalent "kibernetički" wordt gebruikt.

Verklaring van Polen

Vanaf het begin van de onderhandelingen heeft Polen de doelstellingen van het pakket elektronisch bewijsmateriaal, die volledig zijn overgenomen in de door de Raad aangenomen algemene oriëntatie, ten volle gesteund. De amendementen die op initiatief van het Europees Parlement zijn aangenomen, ondermijnen echter de doeltreffendheid van de ingevoerde maatregelen volledig. Daarom moet Polen bezwaar maken tegen de vaststelling van de verordening elektronisch bewijsmateriaal en de richtlijn elektronisch bewijsmateriaal.

De voorgestelde grond voor het weigeren van bevelen, die is gebaseerd op de in artikel 7, lid 1, VEU bedoelde politieke procedures, leidt tot een aanzienlijke liberalisering van de weigeringsgronden, waardoor de samenwerking in strafzaken tussen de lidstaten wordt belemmerd. Een dergelijke procedure vereist dat rechtsbeoefenaars worden betrokken bij de beoordeling van omstandigheden die veel verder gaan dan de reikwijdte en het doel van de strafprocedure. De ontwikkeling van een mechanisme om de autoriteiten van de lidstaten in staat te stellen een mogelijke ernstige schending van een grondrecht te beoordelen, vormt een ongerechtvaardigde inmenging in de bevoegdheden van de Raad van de Europese Unie zoals vastgelegd in de Verdragen.

Gezien de definitieve overeengekomen structuur van de bepalingen van de verordening betreffende het Europees verstekkingsbevel en het Europees bewaringsbevel voor elektronisch bewijsmateriaal en de nauwe band met de richtlijn inzake de aanwijzing van wettelijke vertegenwoordigers ten behoeve van de bewijsgaring, maakt Polen bezwaar tegen de vaststelling van beide instrumenten van het pakket elektronisch bewijsmateriaal.

Verklaring van Finland

Finland erkent de veranderende aard van criminaliteit en het toenemende belang van grensoverschrijdende samenwerking om op een snelle en doeltreffende manier elektronisch bewijsmateriaal in strafzaken te verkrijgen.

Tijdens de onderhandeling heeft Finland steeds gewezen op de noodzaak om het juiste evenwicht te vinden tussen doeltreffende rechtshandhaving, strafrechtelijk onderzoek en de bescherming van de grondrechten. Vanuit dit oogpunt zijn het kennisgevingsmechanisme, het toepassingsgebied ervan en de weigeringsgronden van bijzonder belang. Hoewel de tekst er tijdens de onderhandelingen op vooruit is gegaan, vinden wij het mechanisme nog steeds ondermaats. In verband met de verstekkingsbevelen voor de meest gevoelige gegevens, zij wij van mening dat ook de bevoegde autoriteiten in de tenuitvoerleggingsstaat een rechterlijke beoordeling moeten uitvoeren.

Daarnaast is Finland teleurgesteld dat er geen weigeringsgrond is opgenomen die de tenuitvoerleggingsautoriteit in staat stelt een verstekkingsbevel voor verkeers- en inhoudelijke gegevens te weigeren in gevallen waarin het gebruik van een dergelijke maatregel krachtens de wetgeving van de tenuitvoerleggingsstaat beperkt wordt tot bepaalde strafbare feiten of strafbare feiten waarop een bepaalde minimumstrafmaat staat.
